

Onderwijsplan Burgerschap groep 1-8

School Ambities

Leerlingen groeien op in een steeds complexere, pluriforme maatschappij. Onze school vindt het van belang om haar leerlingen op een goede manier hierop voor te bereiden. Leerlingen maken ook nu al deel uit van de samenleving. Allereerst is kennis van belang, maar daar blijft het wat ons betreft niet bij. Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen op een bewuste manier in het leven staan, waarbij ze niet alleen respect hebben voor anderen, maar ook naar anderen omzien. In de school leren wij leerlingen daarom goed samen te leven en samen te werken met anderen. Wij willen leerlingen brede kennis over, en verantwoordelijkheidsbesef meegeven voor de samenleving.

We doen dit omdat we onze kinderen willen opvoeden tot verantwoorde, democratische (wereld)burgers. Ze moeten goed voor zichzelf kunnen zorgen en goed kunnen omgaan met de mensen en de wereld om hen heen (dichtbij en verder weg).

Indicatoren

1. We voeden onze leerlingen op tot fatsoenlijke evenwichtige mensen die respectvol (vanuit duidelijke waarden en normen) omgaan met zichzelf, de medemens en de omgeving.
2. Wij voeden onze leerlingen op tot personen die weten wat democratie inhoudt en die daar ook naar handelen. Ze leren hun mening over maatschappelijke thema's te verwoorden
3. We voeden onze leerlingen op tot mensen die "meedoen", die actief betrokken willen zijn op de samenleving en die gericht zijn op samenwerking.
4. We voeden onze leerlingen op tot personen die kennis hebben van, en respect voor andere opvattingen en overtuigingen (religies).
5. We richten ons op de algemene ontwikkeling en we geven onze leerlingen culturele bagage mee voor het leven.

Elke twee jaar nemen wij bij groep 6 t/m 8 de WMK vragenlijst Burgerschap af. Onze ambitie is dat onze leerlingen een voldoende scoren.

Leerlijn

Wij gebruiken de methode Kwink voor Burgerschap. In het onderstaande schema staat precies beschreven welke lessen gegeven worden.

Groep	Activiteit
1 - 2	- Brandoefeningen (les 1: Hulp nodig?) - Week van de lentekriebels (les 6: het gezin) - Afval scheiden (les 5: Houd het schoon!) - week tegen het pesten (les 3 anders zijn, hetzelfde mogen)
3	- Brandoefeningen (les 1: Hulp nodig?) - Week van de lentekriebels (les 6: het gezin) - Afval scheiden (les 5: Houd het schoon!) - week tegen het pesten (les 3 anders zijn, hetzelfde mogen) - Paarse vrijdag (les 3: anders zijn, hetzelfde mogen zijn)

4	Week tegen het pesten: Les 3 Iedereen is anders en gelijkwaardig?? Paarse vrijdag: Les 10: Een plek voor iedereen. Les 3 Iedereen is anders en gelijkwaardig Week van de lentekriebels: les 6 Bij ons thuis
5	Nieuwsbegrip, meningen van kinderen bespreken - catechese- wereldgodsdiensten.
6	- bezoek Rijksmuseum i.c.m gouden eeuw geschiedenis en Amsterdam taal - nieuwsbegrip: praten over actualiteit Kwink voor burgerschap les 2: wie heeft het hier voor het zeggen Kwink voor burgerschap les 7: Racisme
7	Haps Debat Verkiezingsproject Kwink voor burgerschap les les 8 verkiezingen Bezoek spreker over WOII icm project over WOII Jeugdjournaal bekijken Week van de mediawijsheid
8	Discussiekring, nieuwskring bureau halt/ mediawijsheid Spreker over Nederlands - Indië Kwink voor burgerschap les 1: mensenrechten zijn nodig Kwink voor burgerschap les 2: onze democratische rechtstaat.
678C	Debat Grej of the day Talentontwikkeling / interventies Week van de mediawijsheid Jeugdjournaal met bespreking
plusklas	Terra Nova Debat Presentatie actualiteit met meningvormende vragen

Groepsoverstijgende activiteiten:

- Week tegen het Pesten
- Week van de Lentekriebels
- Paarse vrijdag
- vastenproject
- project over gebedshuizen (pastor Hedwig) voor groep 6 t/m 8

Leertijd

Burgerschap staat op alle lesroosters. De lestijd bedraagt om de week 30 minuten.

Didactisch handelen

We hanteren het model directe instructie.

De school wil met leerlingen werken aan houding, vaardigheid, kennis en inzichten gericht op democratie, participatie en identiteit.

Differentiatie

Organisatie

Om de week één les Kwink voor Burgerschap afgewisseld met lessen wereldoriëntatie die vallen binnen de kerndoelen van Burgerschap.

Kerndoelen Burgerschap

De meest direct met burgerschap verbonden kerndoelen voor het primair onderwijs zijn te vinden in het leergebied oriëntatie op jezelf en de wereld.

Drie kerndoelen hebben betrekking op de het samenleven in en deelnemen aan de Nederlandse democratische en pluriforme samenleving:

- De leerlingen leren hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatsinrichting en de rol van de burger (kerndoel 36);
- De leerlingen leren zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen (kerndoel 37);
- De leerlingen leren hoofdzaken over geestelijke stromingen die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen, en ze leren respectvol om te gaan met seksualiteit en met diversiteit binnen de samenleving, waaronder seksuele diversiteit (kerndoel 38).

Daarnaast bevat het leergebied oriëntatie op jezelf en de wereld kerndoelen die eveneens goed in verband gebracht kunnen worden met een aspect van burgerschap, bijvoorbeeld door een relatie te leggen met 'de eigen verantwoordelijkheid voor de leefomgeving', 'de situatie in Nederland vergelijken met elders' en met historische aspecten:

- De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu (kerndoel 39).
- De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing. In ieder geval wordt daarbij aandacht besteed aan twee lidstaten van de Europese Unie en twee landen die in 2004 lid werden, de Verenigde Staten en een land in Azië, Afrika en Zuid-Amerika (kerndoel 47).
- De leerlingen leren over de belangrijke historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse geschiedenis en kunnen die voorbeeldmatig verbinden met de wereldgeschiedenis (kerndoel 53).

Buiten het leergebied oriëntatie op jezelf en de wereld zijn er kerndoelen die vaardigheden beschrijven die een belangrijke voorwaarde zijn voor deelname aan de pluriforme democratische samenleving.

Met name in de kerndoelen Nederlandse taal is veel aandacht voor 'zichzelf informeren', 'feiten en meningen onderscheiden' en 'deelnemen aan discussie'. Hier ligt ook een relatie met 'mediawijsheid':

- De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren (kerndoel 3).
- De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het lezen van school- en studieteksten en andere instructieve teksten, en bij systematisch geordende bronnen, waaronder digitale bronnen (kerndoel 6).

Tot slot bevatten de leergebieden kunstzinnige oriëntatie en bewegingsonderwijs kerndoelen die verband hebben met respectievelijk identiteit en cultureel erfgoed en vormen van samenwerking en overleg.

- De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed (kerndoel 56).
- De leerlingen leren samen met anderen op een respectvolle manier aan bewegingsactiviteiten deelnemen, afspraken maken over het reguleren daarvan, de eigen bewegingsmogelijkheden inschatten en daarmee bij activiteiten rekening houden (58).